

Odpadke lahko porabimo kot surovine

Tiste, ki nastajajo v pisarnah, je mogoče z ustrezno organizacijo zbiranja in predelave skoraj v celoti porabiti

Družba VAČO, ki se ravnanja z odpadki loteva po načelih dobrega poslovanja, je s pomočjo ročnega razvrščanja ustvarila sistem upravljanja odpadkov, ki omogoča skoraj stoototno izrabo pisarniških odpadkov za surovine.

► Marijan Ivačić, direktor družbe VAČO: »Z odpadnimi surovinami je treba ravnati profesionalno.«

V družbi VAČO, d. o. o., so dokazali, da je mogoče odpadke, ki nastajajo v pisarnah, skoraj v celoti ponovno uporabiti. Pet let so ročno razvrščali vse tako imenovane komunalne odpadke iz desetih pisarniških kompleksov in s tem deponiji prevzeli 1.244 ton (20.400 kubičnih metrov) odpadnih surovin. Predelovalci niso bili zainteresirani le za manj kot pet odstotkov vseh prevzetih količin.

Cenejši od konkurentov

»Za zajem, ročno razvrščanje in odvoz v predelavo nam je zadostovala 10 odstotkov nižja cena od cene odvoza in deponiranja lokalnega komunalnega podjetja. Za ekonomično organizirano delo ne potrebujemo niti posebej opremljenih sortirnic, kaj šele centre za ravnanje z odpadki. Vsa potrebna orodja se ob stabilnih odkupnih cenah predelovalcev financirajo iz trenutno priznane cene odvoza odpadkov lokalnih komunalnih podjetij in prodaje odpadnih surovin.«

razlaga direktor Marijan Ivačić. Občinska in državna sredstva za ravnanje z odpadki se tako lahko usmerijo v druge namene – najbolje v predelavo odpadnih surovin, ki jih v Sloveniji še ni, in v načrtno spodbujanje zbiranja težje ločljivih odpadnih surovin.

V ravnanju z odpadnimi surovinami so za vse gospodarske dejavnosti uvedli povsem običajno organiziranost – kontroliran vhod, proces in izhod, ki pa ga preostalih akterjih ravnanja z odpadki nimajo (ravnanje z odpadki je edina gospodarska dejavnost, ki se ji ni treba tako organizirati). Inšpekcija pa lahko dejavnost predelave odpadkov celo tekoče spremlja prek interneta.

Centri so nepotreben strošek

Marijan Ivačić ne priporoča ločenega zbiranja odpadkov v

doslej razviti obliki. Pravi, da je z odpadnimi surovinami treba ravnati profesionalno. Če izvori (denimo pisarne) izločijo in prodajo samo tržne odpadne surovine, potem netržne in manj rentabilne surovine nujno postanejo odpadki. Ti pa po mnenju načrtovalcev ravnanja z odpadki zahtevajo gradnjo centrov za ravnanje z odpadki. Centri niso samo nepotreben strošek, so predvsem grožnja okolju, poudarja sogovornik.

V Sloveniji ni predvidena niti ena nalozba v okolju varno predelavo odpadnih surovin (denimo granuliranje vseh vrst plastike, predelava stekla, predelava organskih odpadkov v okolju varni bioplini elektrarni s cevastimi fermentatorji). Predvidevajo pa se centri z napravami, ki pripravijo odpadke za deponiranje ali sežig.

Financiranje naj spodbuja predelavo

Veliko vlogo pri »spreminjanju« odpadkov v uporabne surovine ima tudi sistem financiranja. Če bi na ministrstvu za okolje in prostor spoznali, da odpadkov sploh ni, bi financirali zbiranje odpadnih surovin po vzoru predelave papirja in kovin.

Marijan Ivačić pravi, da je družba VAČO v 20 letih samo z zbiranjem in prodajo odpadnih surovin produktivno zaposlovala več kot 15 delavcev, poskrbeli so za razvoj organiziranega računalniško vodenega zbiranja in s petletnim eksperimentom dokazali, da v pisarnah ni odpadkov, temveč samo različne odpadne surovine.

Novi podzakonski akti o upravljanju odpadkov občinam, ki že skrbijo za ločevanje, velikih sprememb ne bodo prinesli

Za vestne velikih sprememb ne bo

Želja države je, da se upravljanje komunalnih odpadkov čim bolj poenoti, pri čemer naj posamezne občine sprejemajo rešitve, ki so se izkazale pri tistih, ki so pri ločevanju in recikliranju odpadkov korak naprej.

Javna obravnava predlogov Uredbe o ravnanju s komunalnimi odpadki, Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o odlaganju odpadkov na odlagališčih, Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja in Pravilnika o katastru gospodarske javne infrastrukture javnih služb varstva okolja je končana. Trenutno poteka javna obravnava predloga Operativnega programa ravnanja s komunalnimi odpadki, v kratkem pa bo za javno obravnavo pripravljeno še okoljsko poročilo za ta operativni program.

Našteti predpisi bodo predvidoma sprejeti in objavljeni v maju, za izpolnitev posameznih zahtev pa bodo roki določeni tudi v prehodnih določbah.

Več ločenega zbiranja in recikliranja

Izvajanje zahtev iz Uredbe o ravnanju s komu-

nalnimi odpadki občinam, ki so se ločenega zbiranja komunalnih odpadkov že resneje lotile, ne bo prineslo večjih novosti, pravijo na ministrstvu za okolje in prostor. Namen uredbe je, da se čim več odpadkov zbere ločeno, kar je prvi korak k povečanju deleža recikliranih odpadkov. Zato je treba izvajanje javne službe zbiranja komunalnih odpadkov vseh izvajalcev poenotiti s sistemi zbiranja tistih izvajalcev javne službe, ki že dosegajo zahtevane rezultate.

Ena glavnih ugotovitev javne obravnave je, da izvajalce javnih služb najbolj skrbi pravočasen odziv občin pri zagotavljanju potrebne infrastrukture (zbirni centri, zbiralnice), ustreznih sprememb občinskih aktov za izvajanje obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov in sveda oblikovanje primerne cene teh storitev, razlagajo na ministrstvu za okolje in prostor.

Država daje okvir, delujejo naj občine

Predlog Uredbe o ravnanju s komunalnimi odpadki določa najmanjši obseg in način ravnanja s komunalnimi odpadki, ki morata biti zagotovljena v okviru opravljanja obveznih občinskih gospodar-

skih javnih služb varstva okolja (s področja ravnanja s komunalnimi odpadki), oskrbovalne standarde ter tehnične ukrepe in normative za opravljanje javnih služb, obveznosti glede zagotavljanja infrastrukture lokalnega pomena za izvajanje javnih služb in obveznosti izvirnega povzročitelja komunalnih odpadkov glede ločenega zbiranja odpadkov na izvoru. Ker gre za izvajanje obvezne občinske gospodarske javne službe, morajo občine same določiti, kako bodo te zakonsko določene okvire izpolnjevale in tudi tehnično izpeljale (denimo določanje podrobnejših pogojev za prevzemanje komunalnih odpadkov – v ločenih zabojnikih, posodah ali vrečah, podrobnejša opredelitev obveznosti izvajalca javne službe in uporabnikov storitev javne službe ...). Država pa si predvsem želi, da se vpelje učinkovit sistem zbiranja ločenih frakcij in čim bolj zmanjša pogostost odvoza ostankov mešanih komunalnih odpadkov.

Ločevalo se bo tudi v podjetjih

Skladno s predlogom Uredbe o ravnanju s komunalnimi odpadki bodo morali tudi izvorni povzročitelji, ki niso iz gospodinjstva, v prostorih, kjer

delujejo ali opravljajo dejavnost, zagotoviti ločeno zbiranje vsaj za odpadni papir in karton, odpadno embalažo in kuhinjske odpadke. Zabojnike je v prostoru treba namestiti čim bolj racionalno (hodniki, čajne kuhinje) in kar najbolj primerno za kasnejši odvoz ločenih frakcij.

Stroški predvsem pri zbiranju in odlaganju

Pri ravnanju s komunalnimi odpadki nastajajo stroški predvsem pri njihovem zbiranju in odlaganju. Z uvedbo ukrepov iz predlaganih predpisov se bodo stroški zbiranja komunalnih odpadkov v obdobju 2010–2020 za nekaj odstotkov zvišali, stroški odlaganja pa občutno znižali, poudarjajo na ministrstvu za okolje in prostor. Stroški obdelave ločeno zbranih kuhinjskih odpadkov, mehansko-biološke obdelave mešanih komunalnih odpadkov in energetske predelave gorljivih frakcij iz mešanih komunalnih odpadkov bodo ravnanje s komunalnimi odpadki obremenjevali po postavitvi infrastrukture, predvidoma po letu 2015.

Odlaganje se bo vse manj

Na spletni strani ministrstva za okolje in prostor je bil 17. marca objavljen tudi predlog Operativnega programa ravnanja s komunalnimi odpadki, v katerem so glede na nove cilje priprave za vnovično uporabo in recikliranja komunalnih odpadkov preračunane tudi potrebne zmogljivosti odlagališč za odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanje komunalnih odpadkov, tako za obdobje do leta 2015, ko se bodo prednostno zapolnjevala zdaj obratujoča odlagališča, kot tudi za obdobje po letu 2015, ko se bodo ostanki obdelanih komunalnih odpadkov odlagali le še na zmogljivejših, tehnično dobro opremljenih in ekonomsko upravičenih odlagališčih nevarnih odpadkov.

Predvideno je, da se bo v letu 2020 odložilo le še 34 odstotkov vseh komunalnih odpadkov (podatek za leto 2009 je približno 70 odstotkov), kar je nekoliko več, kot je za odlaganje komunalnih odpadkov predvideno kot evropsko povprečje (28 odstotkov).

VAŠA AKTIVNOST ČUVA OKOLJE

VAČO d.o.o. že 20 let

Za čisto okolje, preverite komu zaupate odpadke!

V podjetju VAČO, d. o. o., smo v zadnjih petih letih iz desetih pisarniških lokacij Ljubljane ročno razvrstili 1244 ton (20.400 m³) pisarniških talo imenovanih »komunalnih« odpadkov. Več kot 85 odstotkov smo jih kot odpadne surovine odpejali neposredno v ponovno predelavo.

– nobenega stroška odstranjevanja odpadkov (nič deponiranja, nič sežiganja, nič kompostiranja mešanih odpadkov).

Pisarne iz teh lokacij za predane odpadne količine z našimi potrjenimi evidenčnimi listi dokazujejo ekološko ravnanje.

Zbrane odpadne surovine	V 2010 je 10 preučevanih lokacij zbralo naslednje količine										skupaj ton
	L1 ton	L2 ton	L3 ton	L4 ton	L5 ton	L6 ton	L7 ton	L8 ton	L9 ton	L10 ton	
papir in karton	19,3	5,0	13,6	11,8	25,1	16,9	22,4	38,2	30,3	13,0	195,7
embalaža	5,3	1,4	3,8	3,3	6,9	4,7	8,2	9,3	8,3	3,6	52,5
skupaj	24,6	6,4	17,4	15,2	32,0	21,6	28,6	47,5	38,6	16,6	248,5

Ostale pisarne enakih velikosti v Sloveniji v letu 2010 niso ločeno zbrale niti 20% teh količin.

Ostale pisarne še vedno pretežno deponirajo.

Z našo pomočjo boste ločili bistveno več, z manj napora in stroškov. Pravilno organizirana aktivnost ročnega razvrščanja nudi produktivno, dolgoročno, rentabilno in kreativno delo, ki prinaša prepotrebne surovine.

www.vaco.si